

NBP

Narodowy Bank Polski

Maj 2020 r.

Przegląd Spraw Europejskich

Materiał opracował:
Departament Zagraniczny
we współpracy z Departamentem Stabilności Finansowej

Autorzy:
Agnieszka Alińska
Agnieszka Brewka
Anna Dobrzańska
Magdalena Gąsior
Małgorzata Kloc-Konkołowicz
Magdalena Kozińska
Maria Majkowska
Martyna Migała
Joanna Surąła
Dominik Wiśniewski

Redakcja:
Magdalena Gąsior

Przegląd opracowano na podstawie informacji dostępnych na stronach internetowych: Komisji Europejskiej, Rady Unii Europejskiej, Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego, Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz serwisu internetowego www.euractiv.com.

Narodowy Bank Polski
Departament Zagraniczny
Wydział Integracji Europejskiej

00-919 Warszawa
ul. Świętokrzyska 11/21
www.nbp.pl
© Copyright Narodowy Bank Polski, 2020

Najważniejsze w tym miesiącu

- **Propozycja w sprawie założeń budżetu i odbudowy gospodarczej UE**

W wyniku kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 Komisja Europejska (KE) 27 maja wyszła z inicjatywą utworzenia nowego instrumentu – Next Generation EU – oraz nowego wieloletniego budżetu UE na lata 2021–2027. Next Generation EU w wysokości 750 mld euro wpisuje się w działania mające na celu odbudowę oraz pobudzenie europejskich gospodarek. Kolejne ramy finansowe są szacowane na poziomie 1,1 bln euro. Zakres, wielkość oraz nowe źródła pozyskiwania środków są bezprecedensowe w historii UE. Łączna wartość inwestycji, które mogą powstać dzięki pakietowi instrumentów finansowych i działań europejskich, może wynieść 3,1 bln euro.

[wiecej w pkt 1.6](#)

- **Działania z zakresu polityki makroostrożnościowej podjęte przez Radę Generalną Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego w odpowiedzi na pandemię COVID-19**

Podczas nadzwyczajnych posiedzeń 6 i 27 maja br. Rada Generalna Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (European Systemic Risk Board, ESRB) omówiła działania makroostrożnościowe podjęte w pięciu obszarach priorytetowych w reakcji na sytuację nadzwyczajną wywołaną pandemią COVID-19. Rada Generalna wydała w szczególności zalecenia w sprawie: i) zasad monitorowania i raportowania ESRB krajowych działań fiskalnych i ich wpływu na stabilność finansową; ii) oceny przygotowania funduszy inwestycyjnych lokujących środki w aktywa o ograniczonej płynności do potencjalnego wzrostu odpływu kapitału lub pogorszenia się płynności rynków finansowych; iii) ograniczenia wypłat dywidend, wykupu akcji własnych i wypłat zmiennej części wynagrodzenia oraz iv) ograniczania ryzyka płynności wynikającego z wezwań do uzupełnienia depozytów zabezpieczających.

[wiecej w pkt 6.1](#)

- **Wyrok niemieckiego Federalnego Trybunału Konstytucyjnego w sprawie programu Europejskiego Banku Centralnego skupu aktywów sektora publicznego na rynku wtórnym**

Ogłoszony 5 maja br. wyrok Federalnego Trybunału Konstytucyjnego Niemiec (FTK) uwzględnia kilka skarg konstytucyjnych dotyczących programu skupu aktywów sektora publicznego (*public sector purchase programme, PSPP*) prowadzonego przez Europejski Bank Centralny (EBC) i uznaje wcześniejszy wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) w tej sprawie za niewiążący w części dotyczącej stosowania unijnej zasady proporcjonalności. W ocenie Trybunału EBC Europejski Bank Centralny, prowadząc od 2015 r. skup aktywów sektora publicznego, wyraźnie zlekceważył zasadę proporcjonalności, a w konsekwencji wykroczył poza swój mandat w zakresie polityki pieniężnej.

[wiecej w pkt 8.1](#)

Spis treści

1. Komisja Europejska	6
1.1. Wiosenne prognozy gospodarcze	6
1.2. Plan działania na rzecz kompleksowej unijnej polityki zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu	7
1.3. Zmiany rozszerzające regulacje dotyczące pomocy państwa w związku z COVID-19	7
1.4. Semestr europejski: propozycja zaleceń dla państw członkowskich	8
1.5. Konsultacje publiczne w sprawie inwestycji transgranicznych w UE	9
1.6. Propozycja w sprawie założeń budżetu i odbudowy gospodarczej UE	10
1.7. Aktualizacja programu prac KE na 2020 r.	11
2. Rada Unii Europejskiej	12
2.1. Wideokonferencja ministrów gospodarki i finansów 19 maja	12
3. Eurogrupa	13
3.1. Wideokonferencja Eurogrupy 8 i 15 maja	13
4. Parlament Europejski	14
4.1. Wystąpienie przewodniczącej Jednolitej Rady do spraw Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji w Parlamencie Europejskim	14
4.2. Przemówienie przewodniczącej KE Ursuli von der Leyen na posiedzeniu plenarnym na temat nowych WRF, zasobów własnych i planu odbudowy	14
5. Europejski Bank Centralny	15
5.1. Publikacja wyników badania <i>Survey of Professional Forecasters</i> dotyczącego drugiego kwartału 2020 r.	15
5.2. Reakcja EBC na wyrok FTK w sprawie programu skupu aktywów sektora publicznego na rynku wtórnym	15
5.3. Publikacja wyników badania dotyczącego dostępu przedsiębiorstw do finansowania od października 2019 do marca 2020 r.	15

5.4. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych	16
5.5. Publikacja <i>Raportu o stabilności finansowej</i>	16
6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego	17
6.1. Działania z zakresu polityki makroostrożnościowej podjęte przez Radę Generalną Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego w odpowiedzi na pandemię COVID-19	17
7. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	20
7.1. Publikacja danych dotyczących systemów gwarantowania depozytów	20
7.2. Raport na temat powiązań pomiędzy planowaniem naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji	20
7.3. Wstępna ocena wpływu pandemii COVID-19 na sektor bankowy UE	21
7.4. Opinia w sprawie planów zastosowania przez władze francuskie instrumentu makroostrożnościowego na podstawie art. 458 rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych	22
8. Inne	23
8.1. Wyrok niemieckiego FTK w sprawie programu EBC skupu aktywów sektora publicznego na rynku wtórnym	23
8.2. Trzecia runda negocjacji w sprawie przyszłego partnerstwa UE ze Zjednoczonym Królestwem oraz publikacja dodatkowych dokumentów przez rząd brytyjski	25
8.3. Ósmy raport na temat sytuacji gospodarczej na Cyprze	25
8.4. Trzynasty raport na temat sytuacji gospodarczej w Hiszpanii	26
8.5. Podejście Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji do wyznaczania minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych zgodnie z pakietem bankowym	26
Wykaz skrótów	28

1. Komisja Europejska

1.1. Wiosenne prognozy gospodarcze

Według wiosennych prognoz gospodarczych [opublikowanych](#) 6 maja 2020 r. przez KE pandemia COVID-19 i wprowadzone w jej wyniku środki mające ograniczyć rozprzestrzenianie się koronawirusa głęboko zakłóciły funkcjonowanie gospodarki światowej i zaburzyły popyt globalny, łańcuchy dostaw, podaź pracy, produkcję przemysłową, ceny towarów, handel zagraniczny i międzynarodowe przepływy kapitałowe. W ocenie KE w obliczu bezprecedensowego negatywnego ogólnoświatowego szoku UE wkroczyła w najgłębszą recesję gospodarczą w swojej historii. Jak wynika z danych opublikowanych w raporcie, aktywność gospodarcza w Europie spadła w niezwykle szybkim tempie w ciągu kilku tygodni, ponieważ środki zapobiegawcze uruchomione przez większość państw członkowskich w połowie marca 2020 r. wprowadziły gospodarki poszczególnych państw członkowskich w stan hibernacji.

KE przewiduje, że w związku z tym w pierwszej połowie 2020 r. produkcja gospodarcza w UE załamała się, przy czym największa skala spowolnienia gospodarczego będzie mieć miejsce w drugim kwartale 2020 r. Oczekuje się, że wyniki gospodarcze zaczną się stopniowo poprawiać w kolejnych kwartałach przy założeniu, że: i) środki ograniczające rozprzestrzenianie się pandemii zostaną stopniowo zniesione, ii) po ich rozluźnieniu pandemia pozostanie pod kontrolą oraz iii) bezprecedensowe środki monetarne i fiskalne wprowadzone przez państwa członkowskie i UE skutecznie złagodzą bezpośrednie skutki gospodarcze kryzysu.

Przy powyższych założeniach przewiduje się, że PKB UE skurczy się w tym roku o około 7,4%, a w 2021 r. wzrośnie o 6%. Odbicie to spowodowałoby jednak, że pod koniec okresu objętego prognozą wielkość europejskiego PKB byłaby o około 3% mniejsza niż zakładana w prognozie jesiennej. To samo dotyczy wolumenu inwestycji, który zgodnie z prognozą ma być o około 7% niższy, niż przewidywano jesienią.

Oczekuje się, że stopa bezrobocia w strefie euro wzrośnie z poziomu 7,5% w ubiegłym roku, najniższego od ponad dziesięciu lat, do 9,6% w tym roku. W przyszłym roku stopa bezrobocia spadnie do 8,6%, jednak pozostanie znacznie powyżej poziomu prognozowanego na 2021 r. przed pandemią (według [prognoz](#) KE z jesieni 2019 r. stopa bezrobocia w strefie euro miała w 2021 r. utrzymać się na poziomie 7,3%).

Niższe zatrudnienie i mniejsze inwestycje zmniejszają produkt potencjalny, podczas gdy rekordowa niepewność co do miejsc pracy, dochodów i sprzedaży będzie negatywnie wpływać na poziom popytu. Pandemia uderzy mocno we wszystkie składniki popytu z wyjątkiem wydatków rządowych i inwestycji publicznych, które odgrywają rolę stabilizującą. Oczekuje się, że konsumpcja prywatna, która od kilku lat stanowi podstawę wzrostu gospodarczego w Europie, skurczy się w tym roku o około 9% zarówno w UE, jak i w strefie euro.

Pandemia prawdopodobnie wywrze presję na obniżenie cen, ponieważ skutki niższego popytu przewyższą wzrost cen spowodowany zakłóceniami w łańcuchu dostaw. Prognoza dotycząca inflacji HICP w strefie euro została w tym roku znacznie skorygowana, do 0,2% (z przewidywanego we wcześniejszych prognozach KE poziomu 1,2%). Przewiduje się, że wzrośnie ona do 1,1% w 2021 r., głównie ze względu na wzrost cen energii.

Szacunki i prognozy gospodarcze dla Polski na lata 2019–2021 są następujące:

- PKB: 4,1 % w 2019 r., -4,3% w 2020 r., 4,1% w 2021 r.;
- inflacja (HICP): 2,1% w 2019 r., 2,5% w 2020 r., 2,8% w 2021 r.;
- stopa bezrobocia: 3,3 % w 2019 r., 7,5% w 2020 r., 5,3% w 2021 r.

1.2. Plan działania na rzecz kompleksowej unijnej polityki zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu

KE [opublikowała](#) 7 maja [Plan działania](#) na rzecz kompleksowej unijnej polityki zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (*anti-money laundering/countering financing of terrorism*, AML/CFT). W dokumencie KE opisała swoje zamierzenia na najbliższych 12 miesięcy w zakresie AML/CFT. Głównym celem jest poprawa skuteczności walki z procederem prania pieniędzy w UE i ujednoczenie dotychczas funkcjonujących przepisów. KE zamierza oprzeć swoje działania na sześciu filarach. Są to:

- 1) skuteczne stosowanie już obowiązującego prawa UE w zakresie AML/CFT;
- 2) jednolity zbiór przepisów, pozwalający na ich egzekwowanie we wszystkich państwach członkowskich w ten sam sposób;
- 3) nadzór na szczeblu UE (KE zamierza przedstawić wniosek w sprawie jednolitego unijnego urzędu nadzoru nad kwestiami AML/CFT w pierwszym kwartale 2021 r.);
- 4) ustanowienie mechanizmu koordynacji i wsparcia jednostek analityki finansowej państw członkowskich;
- 5) egzekwowanie przepisów prawa karnego UE i wymiana informacji;
- 6) pozycja UE na arenie międzynarodowej i współpraca z podmiotami międzynarodowymi w sprawach związanych z AML/CFT.

1.3. Zmiany rozszerzające regulacje dotyczące [pomocy państwa](#) w związku z COVID-19

KE opublikowała 8 maja kolejne rozszerzenie zasad pomocy publicznej w kontekście epidemii COVID-19. W ramach tej nowelizacji dopuszczono możliwość wsparcia przedsiębiorstw niefinansowych w formie rekapitalizacji lub pożyczek podporządkowanych. Jednocześnie KE określiła szereg warunków zastosowania rekapitalizacji. Są to: (i) warunki dotyczące konieczności, adekwatności i wielkości interwencji; (ii) warunki wejścia przez państwo w struktury kapitałowe przedsiębiorstw oraz wynagrodzenie; (iii) warunki dotyczące wyjścia państwa ze struktur kapitałowych przedsiębiorstw; (iv) warunki dotyczące sposobu zarządzania; (v) zakaz podwójnego subydiowania oraz przejęć.

1.4. Semestr europejski: propozycja zaleceń dla państw członkowskich

KE [przedstawiła](#) 20 maja tzw. wiosenny pakiet semestru europejskiego, który zawiera 28 zestawów zaleceń w sprawie polityki gospodarczej (*country specific recommendations, CSRs*) skierowanych do wszystkich państw członkowskich UE¹. Zalecenia dotyczą w głównej mierze łagodzenia poważnych skutków kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 w perspektywie krótkoterminowej oraz ożywienia wzrostu gospodarczego w perspektywie krótko- i średnioterminowej, zgodnie z unijnymi celami w zakresie transformacji cyfrowej i przejścia na zieloną gospodarkę. Szczególne miejsce zajmuje w nich ochrona zdrowia.

- Propozycje [CSRs dla Polski](#) dotyczą czterech obszarów:

1. Finanse publiczne

KE rekomenduje Polsce, zgodnie z ogólną klauzulą korekcyjną, podjęcie wszystkich działań niezbędnych do zaradzenia pandemii oraz wspierania ożywienia gospodarczego. W przypadku kiedy warunki ekonomiczne na to pozwalają, zaleca się prowadzenie polityki budżetowej mającej na celu osiągnięcie zrównoważonej średniookresowej sytuacji budżetowej i zapewnienie zdolności do obsługi zadłużenia przy jednoczesnym zwiększeniu inwestycji.

2. Rynek pracy

KE postuluje udoskonalenie elastycznych form organizacji pracy oraz świadczenia pracy w zmniejszonym wymiarze godzin. Istotne jest także ukierunkowanie świadczeń społecznych tak, by zapewnić dostęp do nich najbardziej potrzebującym. KE wskazała również na szczególnie istotną w obliczu pandemii COVID-19 konieczność podnoszenia umiejętności cyfrowych przez pracowników oraz promowanie transformacji cyfrowej przedsiębiorstw i administracji publicznej.

3. Inwestycje ukierunkowane na transformację cyfrową i ekologiczną

Polskie władze powinny zapewnić przedsiębiorstwom dostęp do finansowania i płynność. KE podkreśliła wagę kontynuowania inwestycji publicznych oraz promowania inwestycji prywatnych. Ważne jest, aby inwestycje wspierały transformację gospodarki w kierunku bardziej ekologicznej i cyfrowej (m.in. przez projekty w zakresie infrastruktury cyfrowej, czystej energii i zrównoważonego transportu), co będzie się przyczyniać do stopniowego odchodzenia od gospodarki opartej na wydobyciu węgla (w regionach górniczych).

4. Klimat dla inwestycji i dialogu społecznego

KE zaleciła Polsce poprawę klimatu inwestycyjnego i działania wzmacniające stabilne otoczenie działalności gospodarczej, w szczególności przez ochronę niezależności sądów. W zaleceniach zwrócono uwagę na potrzebę zapewnienia skutecznych konsultacji publicznych i zaangażowania partnerów społecznych w procesie tworzenia prawa i kształtowania polityki publicznej.

---

¹ Zalecenia zostały skierowane także do Wielkiej Brytanii, którą podczas okresu przejściowego nadal obowiązuje prawo UE, w tym dotyczące semestru europejskiego.

KE opublikowała także [komunikat](#) podsumowujący zalecenia, w którym przedstawiono ocenę wdrożenia przez państwa członkowskie CSRs z 2019 r. W dokumencie zwrócono uwagę na powolny postęp we wdrażaniu rekomendacji z poprzedniego roku i zróżnicowane tempo wprowadzania reform w różnych obszarach. Sprawniej wdrażane są reformy w zakresie usług finansowych i polityki rynku pracy, natomiast jedynie niewielki postęp odnotowano we wprowadzaniu działań wzmacniających konkurencyjność usług i długoterminową stabilność finansów publicznych.

▪ Dokumenty dotyczące wypełniania wymogów paktu stabilności i wzrostu

Poza projektami zaleceń 20 maja br. KE opublikowała dokumenty dotyczące wypełniania wymogów paktu stabilności i wzrostu przez państwa członkowskie UE.

KE przyjęła [sprawozdania](#) na podstawie art. 126 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu UE (TFUE) dla wszystkich państw członkowskich oprócz Rumunii, która zgodnie z rekomendacją KE z 4 marca br. i [decyzją](#) Rady UE z 3 kwietnia br. jest już objęta częścią naprawczą paktu. W sprawozdaniach dokonano przeglądu przestrzegania przez państwa członkowskie UE kryteriów deficytu i długu określonych w TFUE.

KE ma także obowiązek opracować sprawozdania dla państw członkowskich, które w związku z kryzysem wywołanym pandemią COVID-19 planują przekroczenie w 2020 r. progu deficytu wynoszącego 3% PKB lub w przypadku których KE przewiduje przekroczenie tego progu. W odniesieniu do [Francji](#), [Belgii](#), [Cypru](#), [Grecji](#), [Włoch](#) i [Hiszpanii](#) oceniono także wypełnienie przez te państwa członkowskie kryterium długu w 2019 r. na podstawie zatwierdzonych danych, ostatecznie skontrolowanych przez Eurostat.

W dokumentach uwzględniono negatywny wpływ pandemii COVID-19 na finanse publiczne poszczególnych państw członkowskich. Wobec niepewności wywołanej makroekonomicznymi i budżetowymi skutkami pandemii KE uznała, że obecnie nie należy podejmować decyzji w sprawie objęcia państw członkowskich procedurą nadmiernego deficytu.

Wraz z dokumentami dotyczącymi semestru europejskiego KE przyjęła również szóste [sprawozdanie](#) ze wzmocnionego nadzoru w Grecji.

1.5. Konsultacje publiczne w sprawie inwestycji transgranicznych w UE

Celem rozpoczętych 26 maja przez KE [konsultacji publicznych](#) jest dokonanie oceny obecnych reguł ochrony inwestycji transgranicznych, w tym zasad materialnych i mechanizmów rozstrzygnięcia sporów. KE zachęca obywateli UE i inne zainteresowane podmioty do wyrażenia opinii na temat słabych i mocnych stron funkcjonowania inwestycji transgranicznych w ramach UE, a także przedstawienia pomysłów, jak można je usprawnić. Aby wziąć udział w konsultacjach, należy wypełnić kwestionariusz online do 8 września br.

1.6. Propozycja w sprawie założeń budżetu i odbudowy gospodarczej UE

KE zaproponowała 27 maja utworzenie nowego instrumentu pn. Next Generation EU, który towarzyszyłby nowym wieloletnim ramom finansowym (WRF). KE chce przeznaczyć na ten cel 750 mld euro, co w połączeniu ze zwiększonym długoterminowym budżetem UE wyniesie 1,85 bln euro. Next Generation EU może być traktowany jako instrument wyodrębniony z budżetu UE ze względu na sposób jego finansowania – emisję długoterminowych (ale o różnych terminach zapadalności) obligacji o ocenie ratingowej AAA. Next Generation EU spowoduje tymczasowe zwiększenie pułapu zasobów własnych z obecnych 1,4% do 2,00% DNB Unii, co umożliwi KE pozyskanie 750 mld euro na rynkach finansowych. Zgodnie z propozycjami KE nowe zasoby własne mogłyby pochodzić z systemu handlu uprawnieniami do emisji (który zostałby rozszerzony na sektor morski i lotniczy), mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ oraz ze wspólnej skonsolidowanej podstawy opodatkowania przedsiębiorstw. Ponadto zasoby własne mogłyby pochodzić z nowego podatku cyfrowego od dużych przedsiębiorstw, do którego projektowania wykorzystuje się wyniki prac Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD). Pozyskane fundusze zostaną przekazane za pośrednictwem programów UE i będą spłacane przez długi okres w przyszłych budżetach UE, począwszy od 2028 r., najpóźniej do 2058 r. KE proponuje nowelizację obecnych WRF na lata 2014–2020, aby udostępnić dodatkowe 11,5 mld euro na finansowanie już w 2020 r.

W wyniku kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 KE 27 maja wyszła z inicjatywą utworzenia nowego instrumentu – Next Generation EU – oraz nowego wieloletniego budżetu UE na lata 2021–2027. Next Generation EU w wysokości 750 mld euro wpisuje się w działania mające na celu odbudowę oraz pobudzenie europejskich gospodarek. Kolejne ramy finansowe są szacowane na poziomie 1,1 bln euro. Zakres, wielkość oraz nowe źródła pozyskiwania środków są bezprecedensowe w historii UE. Łączna wartość inwestycji, które mogą powstać dzięki pakietowi instrumentów finansowych i działań europejskich, może wynieść 3,1 bln wartość inwestycji, które mogą powstać dzięki pakietowi instrumentów finansowych i działań europejskich, może wynieść 3,1 bln euro.

Środki w ramach Next Generation EU będą przeznaczone m.in. na: (i) wsparcie finansowe inwestycji i reform, w szczególności związanych z transformacją ekologiczną i cyfrową oraz zwiększaniem odporności gospodarek krajowych; (ii) przeciwdziałanie społeczno-gospodarczym skutkom kryzysu, w tym bezrobociu wśród młodych ludzi; (iii) przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu oraz wsparcie obszarów wiejskich w zakresie zmian strukturalnych zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem; (iv) zwiększanie odporności sektorów strategicznych, przede wszystkim związanych z transformacją ekologiczną i cyfrową oraz kluczowych łańcuchów dostaw; (v) badania naukowe; (vi) pomoc partnerom UE. Zgodnie z dokonanymi

przez KE szacunkami efektu dźwigni WRF i instrumentu Next Generation EU łączna wartość inwestycji, które mogą powstać dzięki przedstawionemu pakietowi środków, może wynieść 3,1 bln euro.

1.7. Aktualizacja programu prac KE na 2020 r.

W ostatnich miesiącach KE podjęła nieplanowane wcześniej działania i inicjatywy, koncentrując się na walce z pandemią COVID-19 i jej skutkami oraz odchodząc od ustalonych wcześniej przedsięwzięć. W związku z powyższym 27 maja zaprezentowano [dostosowany program prac](#) KE na 2020 r. Jest to modyfikacja opublikowanego w styczniu br.² komunikatu, w której zaprezentowano zrewidowane plany legislacyjne KE na najbliższy rok.

W dostosowanym planie prac KE podkreśliła chęć zrealizowania zamierzeń i celów ze stycznia br. Wszystkie 43 nowe inicjatywy w obrębie sześciu priorytetowych obszarów zostały utrzymane. Wprowadzone zmiany dotyczą natomiast kalendarza prac legislacyjnych – część projektów przesunięto na koniec 2020 r. lub na pierwszy kwartał 2021 r.

W sprawach gospodarczych i finansowych KE nadal [planuje](#) skoncentrować się na dokończeniu unii bankowej i pogłębieniu unii rynków kapitałowych (*capital markets union*, CMU). Przegląd ustawodawstwa dotyczącego wymogów kapitałowych i publikację planu działania w sprawie CMU przesunięto na czwarty kwartał 2020 r. Z kolei przegląd ram prawnych funkcjonowania firm inwestycyjnych i operatorów rynku (regulacje w sprawie instrumentów rynków finansowych MiFID II/MiFIR) oraz przegląd rozporządzenia w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych (*benchmark regulation*) odbędą się planowo, tj. w trzecim kwartale 2020 r. Zgodnie z założeniami ze stycznia br. KE zamierza uregulować kilka kwestii społecznych, w tym stworzyć instrument prawny określający minimalne wynagrodzenie dla pracowników w UE (propozycja w czwartym kwartale 2020 r.), oraz skupić się na uproszczeniu systemu opodatkowania w UE.

KE ponownie uznała za priorytetowe inicjatywy mające na celu transformację w kierunku nowoczesnej gospodarki zasobooszczędnej, a także działania na rzecz wzrostu cyberbezpieczeństwa i prace legislacyjne w zakresie nowych technologii.

---

² Więcej na temat programu prac KE na 2020 r. w „Przeglądzie Spraw Europejskich” styczeń–marzec 2020 r.

2. Rada Unii Europejskiej

2.1. [Wideokonferencja ministrów gospodarki i finansów 19 maja](#)

[Rada UE przyjęła](#) rozporządzenie w sprawie europejskiego instrumentu tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej (*instrument for temporary support to mitigate unemployment risks in an emergency*, [SURE](#)). SURE zacznie funkcjonować po tym, jak wszystkie państwa członkowskie zapewnią gwarancje dla udzielanych pożyczek. Będzie działać do 31 grudnia 2022 r. Jeżeli poważne zakłócenia gospodarcze spowodowane pandemią będą się utrzymywać, Rada UE na wniosek KE będzie mogła zdecydować o przedłużeniu dostępności instrumentu – za każdym razem o kolejnych sześć miesięcy. Całość programu może sięgnąć 100 mld euro. Pożyczki w ramach SURE będą wspierane przez budżet UE oraz gwarancje państw członkowskich odpowiadające ich udziałowi w dochodzie narodowym brutto Unii. Łączna kwota gwarancji może wynieść maksymalnie 25 mld euro.

Ministrowie zapoznali się również z planem działania na rzecz kompleksowej unijnej polityki zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, opublikowanym przez KE 7 maja³. Dokument jest następstwem konkluzji Rady UE z grudnia 2019 r., w których wskazano strategiczne priorytety reform w obszarze przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Przyjęto także [konkluzje Rady](#) o sprawozdaniach krajowych przedstawionych w ramach semestru europejskiego 2020 i o wdrażaniu zaleceń krajowych z 2019 r.

---

³ Więcej na ten temat w [pkt 1.2](#).

3. Eurogrupa

3.1. Wideokonferencja Eurogrupy 8 i 15 maja

Podczas wideokonferencji członków Eurogrupy 8 maja 2020 r. uzgodniono cechy i warunki wsparcia w ramach instrumentu pandemicznego wsparcia kryzysowego (*Pandemic Crisis Support*) w ramach ESM. Pomoc będzie dostępna dla wszystkich państw członkowskich strefy euro do wysokości 2% PKB danego państwa na koniec 2019 r. w celu wsparcia krajowego finansowania bezpośredniego i pośredniego kosztów opieki zdrowotnej, leczenia i zapobiegania skutkom pandemii COVID-19. Każde państwo może wypłacić beneficjentom w danym miesiącu do 15% łącznej wartości instrumentu pandemicznego wsparcia kryzysowego zatwierdzonego dla tego państwa. ESM może zapewnić dodatkową płynność związaną z konkretną wypłatą (wspieranie krajowego finansowania bezpośrednich i pośrednich kosztów opieki zdrowotnej, leczenia i profilaktyki w zakresie COVID-19), jeśli ma dostępne środki.

Rada Gubernatorów ESM [zatwierdziła](#) 15 maja br. ustanowienie *Pandemic Crisis Support Instrument* będzie działać na podstawie istniejącego już mechanizmu – linii kredytowej na podwyższonych warunkach (*enhanced conditions credit line*). W ciągu najbliższych dwóch i pół roku ESM będzie dysponował kwotą 240 mld euro na pomoc państwom członkowskim strefy euro w zwalczaniu kryzysu wywołanego pandemią COVID-19. Instrument ten oferuje korzystne zasady udzielania pożyczek, niewiążące się z żadnymi warunkami makroekonomicznymi. Zgodnie z propozycją ESM pomoc w ramach *Pandemic Crisis Support Instrument* będzie udzielana każdemu członkowi ESM na takich samych warunkach finansowych. Początkowy okres dostępności wsparcia z instrumentu *Pandemic Crisis Support* wyniesie 12 miesięcy. Może on zostać przedłużony dwukrotnie o sześć miesięcy, zgodnie ze standardowymi zasadami ESM dla instrumentów zapobiegawczych. Wnioski o udzielenie wsparcia kryzysowego można składać do 31 grudnia 2022 r.

4. Parlament Europejski

4.1. Wystąpienie przewodniczącej Jednolitej Rady do spraw Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji w Parlamencie Europejskim

Podczas posiedzenia Komisji ds. Gospodarczych i Monetarnych Parlamentu Europejskiego (PE) 5 maja br. miało miejsce [wystąpienie](#) Elke König, przewodniczącej Jednolitej Rady do spraw Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (Single Resolution Board, SRB), w którym podsumowała działania SRB w ostatnich miesiącach, w szczególności w kontekście pandemii COVID-19. Z przekazanych informacji wynika, że pomimo obecnej niepewności cykl działań związany z opracowywaniem planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*resolution*) jest [realizowany](#) bez zakłóceń. Ponadto w kwietniu SRB [opublikowała](#) dokument *Expectations for Banks*, w którym wyrażono oczekiwania wobec banków co do tego, w jaki sposób powinny zapewnić sobie możliwość przeprowadzenia skutecznej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Elke König podsumowała również postępy w tworzeniu jednolitego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (Single Resoluton Fund, SRF). W dniu 15 kwietnia SRB zdecydowała, że kwota, która ma zostać pobrana z tytułu składek *ex ante* za rok 2020 od 3066 instytucji, wyniesie 9,1 mld euro. Oznacza to, że do końca czerwca br. w SRF powinna zostać zgromadzona łączna kwota 42 mld euro, stanowiąca około dwóch trzecich środków, którymi docelowo powinien dysponować fundusz. Do 31 grudnia 2023 r. planuje się zgromadzić 60 mld euro w ramach SRF.

4.2. [Przemówienie](#) przewodniczącej KE Ursuli von der Leyen na posiedzeniu plenarnym na temat nowych WRF, zasobów własnych i planu odbudowy

W dniu 13 maja 2020 r. przewodnicząca KE Ursula von der Leyen w swoim przemówieniu zapowiedziała pakiet odbudowy, który będzie się składać z dwóch części: WRF na lata 2021–2027 oraz narzędzi służących do odbudowy gospodarki, finansowanych z większą elastycznością (jako uzupełnienie budżetu). Całość funduszy przeznaczonych na odnowę gospodarczą będzie kierowana za pośrednictwem programów UE⁴.

Również 13 maja 2020 r. PE w [rezolucji](#) wezwał KE do przedstawienia, do 15 czerwca 2020 roku, wniosku w sprawie planu awaryjnego WRF.

---

⁴ Więcej na temat założeń budżetu i odbudowy gospodarczej UE w [pkt 1.6](#).

5. Europejski Bank Centralny

5.1. Publikacja wyników badania *Survey of Professional Forecasters* dotyczącego drugiego kwartału 2020 r.

EBC opublikował 4 maja [wyniki](#) badania *Survey of Professional Forecasters*, zawierającego prognozy na drugi kwartał 2020 r. Spodziewane skutki pandemii COVID-19 i przyjęte w jej konsekwencji środki łagodzące mają znaczący wpływ na prognozy dotyczące inflacji, wzrostu gospodarczego i stopy bezrobocia. W ocenie respondentów HICP w strefie euro w ujęciu rocznym wyniesie średnio 0,4%, 1,2% i 1,4% w 2020, 2021 i 2022 r. Wyniki te stanowią korekty w dół odpowiednio o 0,8, 0,2 i 0,1 pkt proc. Oczekiwania ankietowanych co do wzrostu realnego PKB w strefie euro wynosiły średnio -5,5%, 4,3% i 1,7% w 2020, 2021 i 2022 r. Oznacza to, że oczekiwania zostały znacznie skorygowane w stosunku do poprzedniej edycji badania: o -6,6 pkt proc. za 2020 r. oraz o +3,1 pkt proc. za 2021 r. Średnie oczekiwania dotyczące stopy bezrobocia wyniosły natomiast 9,4%, 8,9% i 8,4% w latach 2020, 2021 i 2022, co oznacza korekty w górę odpowiednio o 1,9, 1,5 i 1,1 pkt proc.

5.2. Reakcja EBC na wyrok FTK w sprawie programu skupu aktywów sektora publicznego na rynku wtórnym

W odpowiedzi na orzeczenie FTK⁵ Europejski Bank Centralny [poinformował](#), że przyjmuje do wiadomości wyrok niemieckiego trybunału w sprawie PSPP. Jednocześnie EBC zadeklarował, że Rada Prezesów pozostaje w pełni zaangażowana w podejmowanie wszelkich niezbędnych działań w ramach swojego mandatu, aby zapewnić wzrost inflacji do poziomu zgodnego z jej średniookresowym celem oraz aby działania polityki pieniężnej były właściwie transmitowane do wszystkich części gospodarki i do wszystkich jurysdykcji w strefie euro. Ponadto Prezes EBC Christine Lagarde w [rozmowie](#) z Bloombergiem z 7 maja br. zapewniła, że dotychczasowe podejście EBC *whatever-it-takes* się nie zmieniło.

5.3. Publikacja wyników badania dotyczącego dostępu przedsiębiorstw do finansowania od października 2019 do marca 2020 r.

EBC opublikował 8 maja br. [wyniki](#) badania dostępu przedsiębiorstw do finansowania, obejmującego okres od października 2019 do marca 2020 r. Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wskazały na szybkie pogorszenie się ich otoczenia gospodarczego w związku z COVID-19, m.in. spadek obrotów, gwałtowne pogorszenie zysków, brak wykwalifikowanej siły roboczej oraz trudności ze znalezieniem klientów. Ponadto oczekiwania sektora MŚP dotyczące dostępności kredytów bankowych znacznie spadły w strefie euro (-11%, spadek z 4% w poprzedniej edycji badania), przy czym poziom spadku był różny w poszczególnych krajach.

---

⁵ Więcej na temat orzeczenia w [pkt 8.1](#).

5.4. Opinie EBC na temat projektów krajowych i unijnych regulacji w zakresie bankowości centralnej i rynków finansowych

W ramach konsultacji projektów krajowych oraz unijnych aktów prawnych EBC opublikował w maju br. następujące [opinie](#):

- z inicjatywy własnej EBC do projektu rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia europejskiego instrumentu na rzecz tymczasowego wsparcia w celu ograniczenia ryzyka bezrobocia w sytuacji nadzwyczajnej (SURE) spowodowanej pandemią COVID-19 (CON/2020/14)
- w sprawie projektu zmian przepisów prawa lotewskiego dotyczących bezpieczeństwa narodowego, sytuacji nadzwyczajnych i mobilizacji (CON/2020/15),
- w sprawie projektu zmian unijnych ram nadzoru ostrożnościowego w odpowiedzi na pandemię COVID-19 – zmiany rozporządzeń (UE) nr 575/2013 (CRR) oraz (UE) 2019/876 (CRR II) (CON/2020/16),
- do projektu zmian do regulacji belgijskiej w sprawie płatności pocztowych i środków przeciwko praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (CON/2020/17).

5.5. Publikacja *Raportu o stabilności finansowej*

W [opublikowanym](#) 26 maja br. przez EBC „Raporcie o stabilności finansowej” wskazano, że wpływ pandemii COVID-19 na gospodarkę i rynki istotnie zwiększył istniejące już zagrożenia dla stabilności finansowej strefy euro. Pandemia COVID-19 spowodowała ogólnoświatowy szok gospodarczy o niespotykanej skali. W ocenie autorów raportu szeroko zakrojone działania w zakresie polityki pieniężnej, fiskalnej i ostrożnościowej pozwoliły zapobiec krachowi finansowemu i mają sprzyjać ożywieniu gospodarczemu. W raporcie stwierdzono jednak, że poluzowanie przez wiele krajów reguł fiskalnych w celu ograniczenia skutków pandemii COVID-19 dla ich gospodarek może w dłuższym okresie negatywnie wpłynąć na ich kondycję i spowodować problemy ze spłatą zadłużenia. Szacuje się, że łączne zadłużenie publiczne państw strefy euro w tym roku przekroczy 100% PKB strefy euro, a w przypadku Włoch zbliży się do 160% krajowego PKB. Banki strefy euro charakteryzują się lepszą niż w przeszłości sytuacją kapitałową i płynnościową, ale prawdopodobnie poniosą straty, co dodatkowo zwiększy presję na ich rentowność. W tym kontekście autorzy publikacji podkreślają potrzebę konsolidacji i zmian strukturalnych w sektorze bankowym.

6. Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego

6.1. Działania z zakresu polityki makroostrożnościowej podjęte przez Radę Generalną Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego w odpowiedzi na pandemię COVID-19

Podczas nadzwyczajnych posiedzeń, które odbyły się [6](#) i [27](#) maja 2020 r., Rada Generalna ESRB omówiła działania makroostrożnościowe podjęte w pięciu obszarach priorytetowych zidentyfikowanych podczas posiedzenia 2 kwietnia br.⁶ w celu ograniczenia wpływu sytuacji wywołanej pandemią COVID-19 na system finansowy. Podejmując te działania, Rada Generalna kierowała się dwiema nadrzędnymi zasadami. Po pierwsze, uznała za konieczne podjęcie skutecznych działań w różnych sektorach i krajach przy jednoczesnym zapewnieniu, że działania krajowe nie spowodują negatywnych efektów zewnętrznych i nie będą miały negatywnego wpływu na wspólny rynek oraz równe warunki konkurencji. Po drugie, zdaniem Rady ważne jest wykorzystywanie elastyczności wynikającej z unijnych regulacji, aby umożliwić instytucjom finansowym kontynuowanie świadczenia usług kluczowych dla gospodarki realnej oraz zapewnić dostęp do odpowiednich zasobów kapitałowych i płynności w systemie finansowym.

Podczas nadzwyczajnych posiedzeń 6 i 27 maja br. Rada Generalna ESRB omówiła działania makroostrożnościowe podjęte w pięciu obszarach priorytetowych w reakcji na sytuację nadzwyczajną wywołaną pandemią COVID-19. Rada Generalna wydała w szczególności zalecenia w sprawie: i) zasad monitorowania i raportowania do ESRB krajowych działań fiskalnych i ich wpływu na stabilność finansową, ii) oceny przygotowania funduszy inwestycyjnych lokujących środki w aktywa o ograniczonej płynności na potencjalny wzrost odpływu kapitału lub pogorszenie płynności rynków finansowych, iii) ograniczenia wypłat dywidend, wykupu akcji własnych oraz wypłat zmiennej części wynagrodzenia oraz iv) ograniczania ryzyka płynności wynikającego z wezwań do uzupełnienia depozytów zabezpieczających.

ESRB podjęła następujące działania makroostrożnościowe w pięciu obszarach priorytetowych:

- Ocena wpływu na system finansowy programów gwarancyjnych i innych środków fiskalnych służących ochronie gospodarki realnej. W związku z pandemią władze krajowe i europejskie podejmowały działania mające na celu zapewnienie płynności i wypłacalności przedsiębiorstw oraz ochronę dochodów gospodarstw domowych. Programy te są ukierunkowane przede wszystkim na sektor niefinansowy, jednak mają też wpływ na stabilność finansową. W związku z tym Rada Generalna ESRB opublikowała [list](#), w którym zachęca do współpracy i wymiany informacji o działaniach fiskalnych między krajowymi

---

⁶ Więcej na temat posiedzenia Rady Generalnej ESRB w kwietniu w „Przeglądzie Spraw Europejskich” za kwiecień br.

organami odpowiedzialnymi za politykę fiskalną i makroostrożnościową. Wydała ponadto [zalecenie](#) określające ramy monitorowania oraz raportowania do ESRB przez organy makroostrożnościowe krajowych działań fiskalnych i ich wpływu na stabilność finansową.

- [Zaburzenia płynności na rynkach i ich skutki dla spółek zarządzających aktywami oraz zakładów ubezpieczeń](#). Nagłemu spadkowi cen aktywów obserwowanemu na początku pandemii towarzyszyła wysoka wartość umorzeń w niektórych funduszach inwestycyjnych oraz spadek płynności na rynkach. W przypadku dalszego pogarszania się prognoz gospodarczych fundusze inwestycyjne i zakłady ubezpieczeń oferujące produkty ubezpieczeniowe powiązane z funduszami kapitałowymi mogą zmagać się z kolejnymi wezwaniami do umorzenia tytułów uczestnictwa. Rada Generalna zidentyfikowała dwie grupy funduszy inwestycyjnych wymagające wzmożonej uwagi w kontekście stabilności finansowej. Są to fundusze inwestycyjne ze znaczną ekspozycją na obligacje korporacyjne oraz fundusze inwestycyjne ze znaczną ekspozycją na rynek nieruchomości. W związku z tym Rada Generalna wydała [zalecenie](#) skierowane do Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (European Securities and Markets Authority, ESMA). Zgodnie z tym zaleceniem ESMA powinien – wspólnie z właściwymi organami państw członkowskich – zapewnić skoordynowaną nadzorczą analizę przygotowania funduszy inwestycyjnych lokujących środki w aktywa o ograniczonej płynności na potencjalny wzrost odpływu kapitału lub pogorszenie płynności rynków finansowych. W oddzielnym [komunikacie](#) Rada Generalna podkreśliła ważność wykorzystywania narzędzi zarządzania płynnością w odpowiednim czasie, w razie potrzeby, szczególnie w przypadku funduszy umarzających tytuły uczestnictwa na żądanie i inwestujących w aktywa o mniejszej płynności lub aktywa, które stały się tymczasowo niepłynne.

Rada Generalna opublikowała także [list](#) skierowany do Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (European Insurance and Occupational Pensions Authority, EIOPA). Podkreśliła w nim konieczność poprawy monitorowania ryzyka płynności w sektorze ubezpieczeń w celu zwiększenia gotowości do reagowania na przyszłe wstrząsy. Rada Generalna zwróciła także uwagę, że przepisy dotyczące Filara 2 w dyrektywie Wypłacalność II⁷ powinny zostać wzmocnione, aby umożliwić organom nadzoru wymaganie od wrażliwych zakładów utrzymywanie bufora płynności.

- [Wpływ obniżania na szeroką skalę ratingów obligacji przedsiębiorstw niefinansowych na rynki i podmioty systemu finansowego](#). Zakłócenia gospodarcze spowodowane pandemią COVID-19 mogą wywołać falę obniżek ratingów przedsiębiorstw niefinansowych. Spadek ratingu poniżej poziomu inwestycyjnego (czyli poniżej BBB⁸) może doprowadzić do sprzedaży obligacji takich emitentów przez instytucje finansowe, np. z powodu konieczności utrzymania limitów ryzyka, w związku z posiadaniem mandatem inwestycyjnym lub w celu ochrony wypłacalności. To z kolei mogłoby spowodować znaczący wzrost spreadów, prowadzący do strat inwestorów i wzrostu kosztów finansowania dla przedsiębiorstw. Z

---

⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

⁸ Obligacje korporacyjne z ratingiem BBB stanowią około 60% obligacji korporacyjnych o ratingu na poziomie inwestycyjnym.

punktu widzenia polityki makroostrożnościowej ważne jest zrozumienie, jaki wpływ będą miały takie obniżki ratingów na stabilność finansową, oraz zapewnienie, że nie zakłócą one funkcjonowania rynków finansowych. Wyżej wymienione kwestie zostały omówione w odrębnej [nocie](#) ESRB. Ponadto Rada Generalna podjęła decyzję o przeprowadzeniu we współpracy z Europejskimi Urzędami Nadzoru i EBC analizy wpływu spodziewanych obniżek ratingów przedsiębiorstw niefinansowych na wszystkie sektory systemu finansowego (banki, fundusze inwestycyjne, zakłady ubezpieczeń, fundusze emerytalne i rynku finansowego).

- Systemowe ograniczenia wypłat dywidend, wykupu akcji własnych oraz wypłat zmiennej części wynagrodzenia. Wiele krajów oraz instytucji europejskich wchodzących w skład ESRB – Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (European Banking Authority, EBA), EBC, EIOPA – zachęcało banki i zakłady ubezpieczeń do powstrzymania się od dobrowolnych wypłat, w tym wykupu akcji własnych oraz wypłat dywidend i zmiennych składników wynagrodzenia na rzecz pracowników, których działania zawodowe mają istotny wpływ na profil ryzyka instytucji finansowej. Ma to służyć wzmocnieniu odporności sektora finansowego i zwiększaniu jego zdolności do udzielania kredytu gospodarce realnej, przy jednoczesnym zmniejszeniu ryzyka upadłości instytucji finansowych. Rada Generalna poparła podejmowane do tej pory działania i wydała [zalecenie](#) w sprawie ograniczania tych wypłat w trakcie pandemii COVID-19. Zalecenie ma na celu określenie jednolitego podejścia do wprowadzania ograniczeń wypłat w całej UE i we wszystkich sektorach systemu finansowego. Zalecenie zostało opublikowane razem z uzupełniającym je [raportem](#).
- Ocena ryzyka płynności wynikającego z wezwań do uzupełnienia depozytów zabezpieczających. Kryzys związany z pandemią COVID-19 oraz zakłócenia na rynku ropy naftowej przyczyniły się do nagłego spadku cen aktywów oraz wzrostu zmienności na rynkach, co spowodowało znaczny wzrost wezwań do uzupełnienia depozytów zabezpieczających na rynkach rozliczanych centralnie i bilateralnie. Czynniki te mogą mieć znaczący wpływ na zarządzanie płynnością przez uczestników rynków, ich potrzeby w zakresie finansowania, a potencjalnie również na ich wypłacalność. W związku z tym Rada Generalna podjęła decyzję o wydaniu [zalecenia](#), którego celem jest: i) ograniczanie nagłych zmian zapotrzebowania na zabezpieczenia, w tym w odniesieniu do usług rozliczeniowych oraz na rynkach nierozliczanych centralnie, ii) ulepszenie scenariuszy wykorzystywanych w testach warunków skrajnych kontrahentów centralnych do oceny przyszłego zapotrzebowania na płynność, iii) zmniejszenie zapotrzebowania na płynność wynikającego ze stosowanych praktyk pobierania depozytów zabezpieczających, iv) promowanie międzynarodowych standardów w zakresie ograniczania procykliczności związanej ze świadczeniem usług rozliczeniowych oraz transakcjami finansowanymi za pomocą papierów wartościowych. Jako uzupełnienie zaleceń opublikowany został [raport](#) przedstawiający analizy ryzyka płynności wynikającego z wezwań do uzupełnienia depozytów zabezpieczających.

7. Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

7.1. Publikacja danych dotyczących systemów gwarantowania depozytów

EBA [opublikował](#) 12 maja 2020 r. uaktualnione [dane](#) dotyczące europejskich systemów gwarantowania depozytów (*deposit guarantee schemes, DGS*), tj. informacje o wysokości dostępnych środków finansowych oraz kwocie gwarantowanych depozytów przez poszczególne DGS w UE, według stanu na koniec 2019 r. W porównaniu ze stanem na koniec 2018 r. w 28 z 37 DGS zwiększyła się wartość zebranych środków finansowych. W dwóch wartości dostępnych środków się zmniejszyła: na Litwie – w wyniku znacznych wypłat środków gwarantowanych deponentom – oraz w Norwegii, gdzie połowa środków finansowych z DGS została przeniesiona do odrębnego funduszu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. W Austrii natomiast powstał nowy DGS, który przejął zadania z zakresu gwarantowania depozytów realizowane wcześniej przez cztery odrębne systemy. W przypadku pozostałych DGS kwota dostępnych środków nie zmieniła się istotnie. Dane EBA wskazują także, że 18 DGS osiągnęło określony w dyrektywie w sprawie DGS⁹ poziom środków wynoszący 0,8% kwoty gwarantowanych depozytów, który w UE zacznie obowiązywać od 3 lipca 2024 r.

7.2. Raport na temat powiązań pomiędzy planowaniem naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

EBA [opublikował](#) 20 maja br. raport dotyczący powiązań pomiędzy planowaniem naprawy (*recovery*)¹⁰ a planowaniem restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*resolution*)¹¹. Podstawą formułowanych przez EBA wniosków była analiza porównawcza planów *recovery* oraz planów *resolution* unijnych grup bankowych. Celem raportu było określenie wzajemnych interakcji pomiędzy obydwoma typami planów oraz potencjalnego wpływu opcji naprawy na możliwości przeprowadzenia procesu *resolution* (tzw. *resolvability*).

Jak podkreślono, wprawdzie planowanie naprawy oraz *resolution* to formalnie dwa odrębne procesy, jednak powinny być traktowane jako następujące po sobie etapy. Ponadto plany *recovery* i *resolution* mają wiele elementów wspólnych, tj. opis funkcji krytycznych, głównych linii biznesowych, struktury instytucji lub grupy bankowej, wykorzystania instrumentów banku centralnego. Z tego powodu istotne jest, aby zmaksymalizować występujące synergie oraz zapewnić płynne przejście z jednej fazy do drugiej. Jak zauważył EBA, coraz częściej przy sporządzaniu planów

---

⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów.

¹⁰ Za etap planowania *recovery* odpowiada bank przygotowujący plan naprawy. Określa on działania, jakie mogą zostać podjęte w sytuacji znaczącego pogorszenia się jego sytuacji finansowej. Plan naprawy jest zatwierdzany przez nadzorcę lub kolegium nadzorcze (w przypadku międzynarodowych grup bankowych).

¹¹ Za etap planowania *resolution* odpowiada organ *resolution*, który przygotowuje plan *resolution* określający działania, jakie mogą być podjęte w sytuacji zagrożenia upadłością banku.

recovery i *resolution* wzajemnie wykorzystuje się dane lub informacje pozyskiwane przez nadzorcę lub organ *resolution*. Niemniej jednak zjawisko to jest wciąż niewystarczające – zwłaszcza jeśli chodzi o określenie potencjalnego wpływu przewidywanych narzędzi naprawy banku na możliwość przeprowadzenia *resolution*. Analiza dokonana przez EBA wskazała również liczne rozbieżności występujące między planami. Najważniejsze z nich dotyczą identyfikacji funkcji krytycznych dokonywanej przez bank na potrzeby planu naprawy oraz przez organ *resolution* na potrzeby planu *resolution*. W raporcie odniesiono się także do kwestii dostępu do instrumentów banku centralnego, wskazując, że każdy z planów powinien kłaść nacisk na inny aspekt: plany *recovery* na identyfikację zabezpieczenia, które może być przedłożone w banku centralnym, a plany *resolution* na analizę wykorzystania narzędzi banku centralnego w sytuacji rozpoczęcia *resolution*. Końcowym elementem raportu jest propozycja kompleksowego podejścia do oceny potencjalnego wpływu procesu naprawy na możliwość zastosowania *resolution*.

Podsumowując, EBA zaznaczył, że wnioski zostały sformułowane na podstawie planów przygotowanych w 2017 r. i wiele ze zidentyfikowanych niedoskonałości już usunięto. Niemniej jednak analiza interakcji pomiędzy planami będzie kontynuowana.

7.3. Wstępna ocena wpływu pandemii COVID-19 na sektor bankowy UE

EBA [opublikował](#) 25 maja br. wstępną ocenę wpływu pandemii COVID-19 na sektor bankowy w UE, przygotowaną na podstawie danych nadzorczych raportowanych EBA¹². W raporcie przeanalizowano następujące zagadnienia: i) sytuację w sektorze bankowym UE przed wybuchem kryzysu związanego z COVID-19; ii) odporność i możliwość prowadzenia działalności operacyjnej przez banki w sytuacji kryzysowej; iii) strukturę i jakość aktywów w bankach; iv) charakterystykę źródeł finansowania działalności bankowej i płynność finansową w sektorze bankowym; v) rentowność sektora bankowego oraz vi) strukturę kapitałów i aktywów ważonych ryzykiem. EBA wskazał, że stopień wpływu pandemii na banki będzie zróżnicowany, w zależności od dalszego rozwoju kryzysu, poziomu kapitałów zgromadzonych przez banki oraz wielkości ich ekspozycji na sektory najbardziej dotknięte kryzysem.

Sytuację sektora bankowego przed wybuchem kryzysu związanego z COVID-19 oceniono pozytywnie, przede wszystkim pod względem wyposażenia kapitałowego (zgromadzonych buforów kapitałowych) i poziomu płynności banków. Wskaźnik kapitału podstawowego Tier I w analizowanych bankach UE wzrósł z 9% w 2009 r. do blisko 15% w czwartym kwartale 2019 r. Z kolei wskaźnik pokrycia płynności banków osiągnął średnio prawie 150%, czyli znacznie więcej niż regulacyjne minimum wynoszące 100%. Kapitały zgromadzone przez banki w ostatnich latach są przeciętnie o 5 pkt proc. wyższe od ich łącznego wymogu kapitałowego. Zgodnie z obliczeniami przeprowadzonymi według metodyki testów warunków skrajnych z 2018 r. wspomniana nadwyżka kapitałowa powinna w przyszłości umożliwić bankom pokrycie strat z tytułu ryzyka kredytowego poniesionych w wyniku kryzysu związanego z COVID-19, które EBA szacuje na 3,8%

---

¹² Analizowana grupa banków, według stanu na 31 grudnia 2019 r., obejmuje 161 podmiotów, w tym trzy banki z Polski: PKO BP SA, Bank Polska Kasa Opieki SA i Santander Bank Polska SA.

wartości aktywów ważonych ryzykiem. Na zmniejszenie skali oczekiwanych strat kredytowych mogą także wpłynąć krajowe gwarancje na spłatę kredytów.

W raporcie wskazuje się, że na skutek kryzysu COVID-19 obniży się jakość aktywów, a tym samym rentowność banków. W czwartym kwartale 2019 r. rentowność sektora bankowego w UE pozostawała niska, głównie ze względu na niewielkie marże odsetkowe. W wielu bankach poziom rentowności nie pokrywa kosztu kapitału. W związku z tym w niedalekiej przyszłości należy oczekiwać ograniczania kosztów operacyjnych w sektorze bankowym w UE.

Od lutego 2020 r. warunki pozyskania finansowania rynkowego przez banki istotnie się pogorszyły, a przy tym banki znacznie ograniczyły nowe emisje niezabezpieczonych papierów dłużnych. Nadchodzące terminy wykupu wyemitowanych papierów dłużnych (dla około 20% papierów dłużnych termin wykupu przypada w ciągu najbliższych sześciu miesięcy, a dla dodatkowych 10% – w ciągu jednego roku) oraz ograniczona liczba emisji nowych papierów dłużnych sprawiają, że banki systematycznie zwiększają swoją zależność od finansowania z banku centralnego.

Pojawiają się również problemy w działalności operacyjnej banków, wynikające m.in. z pracy zdalnej i dużej liczby wniosków o odraczenie płatności rat kredytowych. Większość banków uruchomiła plany awaryjne, które pozwoliły na realizację podstawowych funkcji sektora bankowego w początkowym okresie pandemii.

7.4. Opinia w sprawie planów zastosowania przez władze francuskie instrumentu makroostrożnościowego na podstawie art. 458 rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych

EBA [opublikował](#) 27 maja br. opinię w sprawie planów przedłużenia o rok przez Francuską Radę Stabilności Finansowej obowiązywania instrumentu wprowadzonego w 2018 r. w trybie przewidzianym w art. 458 rozporządzenia w sprawie wymogów kapitałowych (*capital requirements regulation*, CRR). Instrument ten obejmuje obniżenie do 5% limitu dużych ekspozycji na wysoce zadłużone duże przedsiębiorstwa niefinansowe. Zmiana obowiązuje na najwyższym poziomie konsolidacji i dotyczy sześciu grup bankowych będących globalnymi instytucjami o znaczeniu systemowym lub innymi instytucjami o znaczeniu systemowym.

Biorąc pod uwagę informacje przedstawione przez władze francuskie, EBA uznał, że ograniczanie zadłużenia dużych i już silnie zadłużonych francuskich przedsiębiorstw jest istotne dla utrzymania stabilności finansowej oraz ograniczania w przyszłości szoków systemowych we Francji i UE. W związku z tym EBA nie zgłosił sprzeciwu co do przedłużenia obowiązywania powyższych wymogów.

8. Inne

8.1. Wyrok niemieckiego FTK w sprawie programu EBC skupu aktywów sektora publicznego na rynku wtórnym

W ogłoszonym 5 maja 2020 r. [wyroku](#) FTK uwzględnił kilka skarg konstytucyjnych dotyczących programu skupu aktywów sektora publicznego (PSPP)¹³. W pozwach skierowanych w 2015 i 2016 r. do FTK zarzucano m.in., że PSPP narusza zasadę powierzenia uprawnień (*the principle of conferral*)¹⁴ oraz art. 123 TFUE, zgodnie z którym zakazane jest udzielanie przez EBC lub banki centralne państw członkowskich pożyczek na pokrycie deficytu lub jakichkolwiek innych kredytów rządów państw członkowskich UE, jak również nabywanie bezpośrednio od nich ich papierów dłużnych.

Ogłoszony 5 maja br. wyrok FTK uwzględnia kilka skarg konstytucyjnych dotyczących PSPP prowadzonego przez EBC i uznaje wcześniejszy wyrok TSUE w tej sprawie za niewiążący w części dotyczącej stosowania unijnej zasady proporcjonalności. W ocenie FTK, prowadząc od 2015 r. skup aktywów sektora publicznego, EBC wyraźnie zlekceważył zasadę proporcjonalności, a w konsekwencji wykroczył poza swój mandat w zakresie polityki pieniężnej.

W związku z zarzutami przedstawionymi w pozwach FTK skierował 18 lipca 2017 r. do TSUE kilka pytań prejudycjalnych, dotyczących w szczególności zakazu pieniężnego finansowania budżetów państw członkowskich, mandatu EBC w zakresie polityki pieniężnej oraz potencjalnego naruszenia kompetencji i suwerenności państw członkowskich w sprawach budżetowych. W wydanym 11 grudnia 2018 r. orzeczeniu w trybie prejudycjalnym TSUE orzekł, że realizując program skupu aktywów sektora publicznego, EBC nie przekroczył swojego mandatu w zakresie polityki pieniężnej ani nie naruszył zakazu finansowania budżetów państw członkowskich ze środków banku centralnego.

---

¹³ Uruchomiony decyzją EBC z dnia 4 marca 2015 r. PSPP jest częścią rozszerzonego programu skupu aktywów (*expanded asset purchase programme*), mającego na celu zwiększenie podaży pieniądza oraz wspieranie konsumpcji i wydatków inwestycyjnych w strefie euro, a w rezultacie przyczynienie się do osiągnięcia celu inflacyjnego poniżej 2%, ale blisko tego poziomu. Łączna [wartość](#) papierów wartościowych zakupionych do 15 maja br. w ramach PSPP przez EBC i banki centralne państw należących do strefy euro wyniosła ponad 2,2 bln euro.

¹⁴ Art. 5 ust. 1 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), w związku z art. 119, 127 i następnymi TFUE.

W ocenie FTK wyrok TSUE stwierdzający, że decyzja Rady Prezesów EBC w sprawie uruchomienia PSPP i jej późniejsze zmiany pozostają w zakresie kompetencji EBC, nie uwzględniają jednak zasady proporcjonalności, zgodnie z którą zakres i forma działania instytucji UE nie mogą wykroczać poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów zawartych w traktatach unijnych¹⁵, a środki zastosowane do realizacji danego celu muszą być proporcjonalne do jego istoty¹⁶. Wobec tego FTK uznał, że nie jest związany decyzją TSUE w części dotyczącej stosowania unijnej zasady proporcjonalności¹⁷, lecz musi dokonać własnej oceny, żeby ustalić, czy decyzje EBC dotyczące realizacji PSPP pozostają w zakresie kompetencji przyznanych mu na mocy prawa pierwotnego UE.

W ocenie FTK program skupu obligacji rządowych, taki jak PSPP, wymaga określenia, wyważenia i zestawienia ze sobą celów polityki pieniężnej i skutków programu dla polityki gospodarczej. Bezwarunkowo realizując cel polityki pieniężnej przez wykorzystanie PSPP – osiągnięcie stopy inflacji poniżej, ale blisko 2% – i jednocześnie ignorując skutki w zakresie polityki gospodarczej, EBC wyraźnie zlekceważył zasadę proporcjonalności. Zdaniem FTK zaskarżone decyzje wykroczały więc poza mandat EBC w zakresie polityki pieniężnej.

W związku z powyższym FTK orzekł, że rząd federalny Niemiec i niemiecki parlament (Bundestag) naruszyły prawa skarżących wynikające z niemieckiej ustawy zasadniczej¹⁸. Nie podjęły bowiem działań zaskarżających to, że EBC w swoich decyzjach dotyczących uruchomienia i realizacji programu PSPP nie uzasadnił, iż środki przewidziane w tych decyzjach są zgodne z unijną zasadą proporcjonalności. W ocenie FTK ze względu na swoją odpowiedzialność w zakresie integracji europejskiej rząd federalny i Bundestag są zobowiązane do podjęcia kroków prowadzących do przeprowadzenia przez EBC oceny proporcjonalności w terminie trzech miesięcy od dnia wydania wyroku. Jeśli Rada Prezesów EBC we wskazanym okresie przejściowym nie przyjmie nowej decyzji, w której w zrozumiałym sposób uzasadni, że cele polityki pieniężnej realizowane przez PSPP nie są nieproporcjonalne do skutków gospodarczych i fiskalnych wynikających z programu, Bundesbank nie będzie mógł dłużej uczestniczyć we wprowadzaniu w życie i wykonywaniu decyzji EBC w zakresie realizacji programu skupu aktywów sektora publicznego na rynku wtórnym.

Jednocześnie FTK nie dopatrywał się w realizowanym przez EBC programie PSPP naruszenia unijnego zakazu finansowania budżetów państw członkowskich ze środków banku centralnego. FTK zastrzegł ponadto, że wyrok w żaden sposób nie odnosi się do działań podjętych przez UE bądź

---

¹⁵ Art. 5 ust. 1 zdanie drugie i art. 5 ust. 4 zdanie drugie TUE.

¹⁶ Proporcjonalne środki to takie, które są: odpowiednie (właściwe dla danego celu), niezbędne (bez których nie sposób osiągnąć danego celu) oraz proporcjonalne *sensu stricto* (czyli ważące ostatecznie „zyski” i „straty”).

¹⁷ Wyrok TSUE został przez FTK uznany za *ultra vires*, czyli będący poza kompetencjami TSUE, a co za tym idzie niewiążący dla FTK.

¹⁸ W wyroku FTK wskazano na naruszanie następujących artykułów konstytucji Republiki Federalnej Niemiec (*Grundgesetz*): art. 38 ust. 1 zdanie pierwsze w powiązaniu z art. 20 ust. 1 i 2, oraz art. 79 ust. 3.

EBC w celu udostępnienia środków pomocy finansowej w kontekście obecnego kryzysu związanego z pandemią COVID-19.

8.2. Trzecia runda negocjacji w sprawie przyszłego partnerstwa UE ze Zjednoczonym Królestwem oraz publikacja dodatkowych dokumentów przez rząd brytyjski

Trzecia runda negocjacji odbyła się w formie wideokonferencji w dniach 11–15 maja 2020 r. Podstawą rozmów były brytyjskie projekty umów o przyszłych relacjach z UE, które rząd Zjednoczonego Królestwa przekazał negocjatorom, a następnie 19 maja br., tj. już po zakończeniu trzeciej rundy rozmów, [udostępnił](#) publicznie. W swoim [oświadczeniu](#) po zakończeniu trzeciej rundy unijny negocjator i szef UK Task Force w Sekretariacie Generalnym KE Michel Barnier odnotował postęp m.in. w obszarze handlu towarami, transportu i udziału Zjednoczonego Królestwa w przyszłych programach UE. Postępu nie dokonano jednak w kwestii równości szans w zakresie przeciwdziałania powstawaniu nieuczciwych przewag konkurencyjnych i zakłóceń w handlu (tzw. *level playing field*). Nie doszło także do przełamania impasu w sprawie zarządzania przyszłą umową (*governance*). Michel Barnier wyraził ponadto rozczarowanie z powodu niesatysfakcjonującego podejścia Zjednoczonego Królestwa w dziedzinie przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy, współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych czy współpracy przy wymianie i ochronie danych osobowych.

Poza publikacją wymienionych dokumentów rząd brytyjski przedstawił również dokument dotyczący [implementacji protokołu w sprawie Irlandii Północnej](#) oraz wykaz nowych [taryf celnych](#), które będą obowiązywać w handlu z UE od 1 stycznia 2021 r. w przypadku braku porozumienia w sprawie przyszłych relacji.

Czwartą rundę negocjacji zaplanowano na 2–5 czerwca 2020 r.

8.3. Ósmy raport na temat sytuacji gospodarczej na Cyprze

KE opublikowała 20 maja [raport](#) o stanie gospodarki cypryjskiej w ramach nadzoru prowadzonego po zakończeniu programu dostosowań makroekonomicznych (*post-programme surveillance*, PPS). Z powodu pandemii COVID-19 i ograniczeń w przemieszczaniu się ósma misja urzędników KE i EBC została zastąpiona wideo- i telekonferencjami z władzami Cypru, a spotkania z przedstawicielami banków, partii politycznych i społeczeństwa obywatelskiego zostały przełożone na kolejną misję. Z tego względu obecna wersja raportu ma bardziej ograniczony zakres niż poprzednie.

W dokumencie dokonano przeglądu sytuacji makroekonomicznej na Cyprze, finansów publicznych, systemu finansowego, warunków finansowania się kraju oraz możliwości obsługi zadłużenia. Pandemia COVID-19 miała bardzo duży wpływ na gospodarkę cypryjską, w szczególności na turystykę i żeglarstwo, a także na finanse publiczne. Zgodnie z wiosennymi prognozami KE przewiduje się, że w 2020 r. PKB spadnie o około 7,5%, a deficyt budżetowy wyniesie 7% PKB. Dodatkowe środki fiskalne podjęte w odpowiedzi na pandemię COVID-19, w tym programy wsparcia przedsiębiorstw i dodatkowe wydatki na służbę zdrowia stanowią około 4,5% PKB. W systemie

bankowym COVID-19 może wpłynąć na rentowność oraz przyczynić się do wzrostu ryzyka kredytowego i wzrostu kredytów zagrożonych. Cypr zachowuje zdolność do obsługi zadłużenia wobec ESM, niemniej znaczny wzrost deficytu budżetowego oraz długu publicznego, który do końca 2020 r. ma wzrosnąć do 116% PKB, pociąga za sobą wzrost niepewności i ryzyka.

8.4. Trzynasty raport na temat sytuacji gospodarczej w Hiszpanii

KE zaprezentowała 20 maja trzynasty [raport](#) o sytuacji gospodarczo-finansowej Hiszpanii w związku z PPS. Dokument powstał na podstawie informacji uzyskanych od władz w Madrycie przez przedstawicieli KE i EBC w połowie kwietnia br.

W raporcie stwierdzono, że pandemia COVID-19 oraz zastosowane w związku z nią obostrzenia w prowadzeniu działalności gospodarczej będą miały bezprecedensowy negatywny wpływ na gospodarkę hiszpańską w 2020 r. Powołując się na prognozy gospodarcze KE, podano, że PKB kraju skurczy się w 2020 r. o 9,4%, a w 2021 r. wzrośnie o 7%. Eksperti KE i EBC podkreślili, że nie można na tym etapie ocenić skutków pandemii COVID-19 dla hiszpańskiego sektora finansowego. Jednocześnie wskazali, że wzmacniana w ostatnich latach odporność sektora finansowego pomoże zachować jego stabilność. Hiszpańskie banki, podobnie jak inne banki europejskie, mogą w trakcie kryzysu doświadczyć trudności z rentownością, do których przyczyniają się m.in. rosnące rezerwy na straty kredytowe, utrzymująca się wysoka presja na marżę w związku z niskimi stopami procentowymi i słaba aktywność finansowa w ostatnich miesiącach. W dokumencie oceniono, że Hiszpania jest zdolna do dalszej spłaty zobowiązań finansowych w ramach ESM.

8.5. Podejście Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji do wyznaczania minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych zgodnie z pakietem bankowym

SRB [opublikowała](#) 20 maja br. dokument, w którym przedstawiła swoje podejście do wyznaczania minimalnego wymogu w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych (*minimum requirement for own funds and eligible liabilities*, MREL) zgodnie z nowymi regulacjami wprowadzonymi pakietem bankowym¹⁹. Jak wskazuje SRB, utrzymanie odpowiedniego poziomu MREL ma na celu zapewnienie tego, by banki dysponowały wystarczającą ilością kwalifikowalnych instrumentów niezbędnych do przeprowadzenia procesu *resolution* zgodnie ze strategią wybraną przez organ *resolution*. Odpowiedni poziom MREL przyczynia się bowiem do zwiększenia możliwości przeprowadzenia *resolution* (*resolvability*).

W dokumencie opisano zmodyfikowany sposób wyznaczania wymogu MREL, który zgodnie z nowymi regulacjami stanowi kwotę funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, wyrażoną jako odsetek: i) łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko oraz ii) miary ekspozycji całkowitej. SRB

---

¹⁹ W skład pakietu bankowego, opublikowanego w czerwcu 2019 r., wchodzi: rozporządzenie i dyrektywa ws. wymogów kapitałowych (CRR II i CRD V), dyrektywa ws. *resolution* (BRRD II) oraz rozporządzenie ws. jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (SRMR II).

przedstawiła swoje podejście do wyznaczania elementów składowych tego wymogu, tj. kwoty na pokrycie strat oraz kwoty rekapitalizacji, a także stosowania korekt obydwu wartości zależnie od przyjętej strategii *resolution*. Omówiono również kwestie wyznaczania wymogu podporządkowania²⁰ dla różnego typu banków oraz tzw. wewnętrznego wymogu MREL²¹.

SRB przedstawiła także swoje stanowisko dotyczące wyznaczania wymogu MREL wobec instytucji kredytowych trwale powiązanych z organem centralnym, tzw. sieci współpracy (*cooperative networks*), z uwzględnieniem kryteriów stosowania zwolnień z utrzymywania wewnętrznego wymogu MREL w przypadku takich struktur.

Dokument obejmuje również zagadnienia związane z kwalifikowaniem zobowiązań regulowanych prawem państwa trzeciego (tzn. spoza UE) na potrzeby spełnienia wymogu MREL. W tym zakresie SRB określiła, jakie działania muszą podjąć banki, aby takie instrumenty można było wliczyć do MREL. SRB odniosła się również do przepisów przejściowych związanych z pełnym wdrożeniem wymogu MREL oraz spełnieniem celów śródkresowych. SRB zakomunikowała, że już w cyklu planistycznym 2020 przy ustalaniu wymogu MREL będzie stosować przepisy wynikające z pakietu bankowego.

---

²⁰ W ramach wymogu podporządkowania banki są zobowiązane do spełnienia określonej części wymogu MREL za pomocą zobowiązań, które w hierarchii prawa upadłościowego są podporządkowane względem zobowiązań wyłączonych z umorzenia lub konwersji długu (*bail-in*).

²¹ Wewnętrzny wymóg MREL jest utrzymywany przez podmioty niebędące podmiotami restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji (*non-resolution entities*).

Wykaz skrótów

AML	<i>anti-money laundering</i> , przeciwdziałanie praniu pieniędzy
CFT	<i>countering financing of terrorism</i> , przeciwdziałanie finansowaniu terroryzmu
CMU	<i>capital markets union</i> , unia rynków kapitałowych
CSRs	<i>country specific recommendations</i> , zalecenia dla państw członkowskich w ramach semestru europejskiego
CRR	Capital Requirements Regulation, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012
DGS	<i>deposit guarantee schemes</i> , systemy gwarantowania depozytów
DNB	dochód narodowy brutto
EBA	European Banking Authority, Europejski Urząd Nadzoru Bankowego
EBC	Europejski Bank Centralny
EIOPA	European Insurance and Occupational Pensions Authority, Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych
ESM	European Stability Mechanism, Europejski Mechanizm Stabilności
ESMA	European Securities and Markets Authority, Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych
ESRB	European Systemic Risk Board, Europejska Rada ds. Ryzyka Systemowego
FTK	Federalny Trybunał Konstytucyjny Niemiec

HICP	<i>harmonised index of consumer prices</i> , zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych
KE	Komisja Europejska
MiFID II	Markets in Financial Instruments Directive II, Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE
MiFIR	Markets in Financial Instruments Regulation, Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniające rozporządzenie (EU) nr 648/2012
MREL	<i>minimum requirement for own funds and eligible liabilities</i> , minimalny wymóg w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych
MŚP	małe i średnie przedsiębiorstwa
PE	Parlament Europejski
PKB	produkt krajowy brutto
PPS	<i>post programme surveillance</i> , nadzór prowadzony po zakończeniu programu dostosowań makroekonomicznych
PSPP	<i>public sector purchase programme</i> , program Europejskiego Banku Centralnego skupu papierów wartościowych wyemitowanych przez sektor publiczny
SRF	Single Resoution Fund, jednolity fundusz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji
SRB	Single Resolution Board, Jednolita Rada do spraw Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji
SURE	<i>instrument for temporary support to mitigate unemployment risks in an emergency</i> , europejski instrument tymczasowego wsparcia w celu zmniejszenia zagrożeń związanych z bezrobociem w sytuacji nadzwyczajnej
TFUE	Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
TUE	Traktat o Unii Europejskiej

UE	Unia Europejska
WRF	wieloletnie ramy finansowe
Wypłacalność II	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

---

www.nbp.pl

